

IN DE SERIE:
GROTE ORKESTEN II

ntr: 65
**Zaterdag
Matinee**
grenzeloos nieuwsgierig

30 MEI 2026 | 14.15-16.30 UUR

Lahav Shani en Mahler 4

Rotterdams Philharmonisch Orkest

Lahav Shani dirigent en piano

Chen Reiss sopraan

Wolfgang Amadeus Mozart 1756-1791

Ch'io mi scordi di te? – Non temer, amato bene

KV 505 (1786), concertaria voor sopraan en orkest,
met piano obbligato

Tsotne Zedginidze 2009

Symfonisch gedicht opus 16 (2026)

(gecomponeerd in opdracht van NTR ZaterdagMatinee
en Rotterdams Philharmonisch Orkest, mede mogelijk
gemaakt door de Vrienden van de Matinee)

PREMIÈRE tijdens deze concertreeks (29-31 mei)

Johan Wagenaar 1862-1941

Cyrano de Bergerac opus 23 (1905)

overture voor orkest

pauze

Gustav Mahler 1860-1911

Vierde symfonie in G (1899-1900)

- Bedächtig, nicht eilen
- In gemächlicher Bewegung, ohne Hast
- Ruhevoll (poco adagio)
- Sehr behaglich

69

In de Spiegel
toelichting
Ben Coelman
Spiegelzaal
13.40-14.05 u

Lahav Shani en Mahler 4

Met dit programma neemt het Rotterdams Philharmonisch Orkest afscheid van chef-dirigent Lahav Shani. Gedurende acht jaar bekleedde Lahav Shani deze functie. Alle werken op het programma passen bij deze bijzondere gelegenheid. Zo opent Chen Reiss het concert met een 'afscheidsaria' van Mozart. En Lahav Shani laat ons bij deze gelegenheid kennismaken met de jonge Georgische componist en pianist Tsofno Zedginidze, door Daniel Barenboim uitgeroepen tot de Mozart van de 21ste eeuw.

Afscheidsaria

Hoe zou Lahav Shani dit concert beter kunnen openen dan als dirigerend solist? In die dubbelrol debuteerde hij tien jaar geleden bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest, ook toen al in werk van Mozart. Destijds stond er een pianoconcert op het programma, deze keer de concertaria *Ch'io mi scordi di te – Non temer, amato bene*. Mozart componeerde die aria in 1787 voor een afscheidsconcert. Na vier Weense jaren stond de Engelse sopraan Nancy Storaice op

Lahav Shani

In de pianopartij, met veel gelegenheid tot muzikaal flirten, zal Mozart zich volop hebben uitgeleefd.

het punt om naar Londen terug te keren. Zij wilde nog een laatste keer optreden voor haar fans. Mozart mocht haar graag, ze was zijn eerste Susanna in *Le nozze di Figaro*, en dat is duidelijk te horen in dit gelegenheidswerk vol passie en fantasie. De toepasselijke tekst had Mozart al eens eerder op muziek gezet. In de pianopartij, met veel gelegenheid tot muzikaal flirten, zal hij zich die avond volop hebben uitgeleefd.

Ch'io mi scordi di te?

RECITATIVO

Ch'io mi scordi di te?

Che a lui mi doni puoi consigliarmi?

E puoi voler che in vita...

Ah no! Sarebbe il viver mio
di morte assai peggior.

Venga la morte, intrepida l'attendo.

Ma, ch'io possa struggermi ad altra face,
ad altr'oggetto donar gl'affetti miei,
come tentarlo?

Ah, di dolor morrei!

Je wil dat ik je vergeet?

Je wil dat ik me aan hem geef?

En dat terwijl ik leef ...

Oh nee! Mijn leven zou veel erger zijn
dan de dood.

Laat de dood komen, ik wacht onverschrokken.

Maar hoe zou ik kunnen smachten naar een
andere man, mijn affectie geven aan iemand
anders, hoe kan ik dat proberen?

Oh, ik zou sterven van de pijn!

RONDO

Non temer, amato bene,

per te sempre il cor sarà.

Più non reggo a tante pene,

l'alma mia mancando va.

Vrees niet, mijn liefste,

mijn hart zal jou altijd toebehoren.

Ik kan zoveel pijn niet langer aan,

mijn geest geeft het op.

Tu sospiri? O duol funesto!

Pensa almen, che istante è questo!

Non mi posso, oh Dio! spiegar.

Stelle barbare, stelle spietate,

perchè mai tanto rigor?

Alme belle, che vedete

le mie pene in tal momento,

dite voi, s'egual tormento

può soffrir un fido cor?

Jij zucht? Oh treurig verdriet!

Denk toch wat een moment dit is!

Mijn God, ik kan me niet uiten.

Barbaarse sterren, wrede sterren,

waarom zo streng?

Eerlijke zielen, jullie zien

mijn lijden op dit moment,

vertel me of een trouw hart

dergelijke kwellingen zou moeten doorstaan?

Wereldpremière

Bij de term muzikaal wonderkind wordt al snel gedacht aan Mozart, maar ook de huidige generaties kennen zulke zeer uitzonderlijke talenten. De jonge Georgische pianist en componist Tsothe Zedginidze kan daar zeker toe gerekend worden, gezien de hoge waardering die hij van verschillende belangrijke dirigenten en solisten ontvangt. Ook Lahav Shani ziet voor hem een grote toekomst weggelegd.

Eigentijdse muziek speelde voor Shani een essentiële rol in zijn Rotterdamse jaren. Hij dirigeerde het Rotterdams Philharmonisch al eerder in wereldpremières van Escaich, Maier, Roukens en Wantenaar, en het was dan ook passend dat hij voor zijn afscheidsconcert een nieuw werk liet schrijven. Zedginidze kreeg de opdracht en dat resulteerde in *Symphonisches Poem* (Symfonisch gedicht), zijn eerste werk voor groot orkest. Hij kon bij het componeren putten uit de ervaring die hij had opgedaan bij zijn verschillende bezoeken aan het Rotterdams Philharmonisch. Ook van zijn leraar Jörg Widmann

Tsothe Zedginidze

zal hij goede adviezen hebben gekregen. Die Duitse wortels zijn traceerbaar in de partituur die er enigszins expressionistisch uit ziet met aanwijzingen als 'Zügellos gehetzt, aber besessen rhythmisch'. De bezetting is redelijk traditioneel met weinig solistische passages en spaarzaam gebruik van het slagwerk.

Exportproduct

Wat Jörg Widmann is voor Tsothe Zedginidze, was Johan Wagenaar voor een hele generatie Nederlandse componisten. Als directeur van de muziekschool in Utrecht, en later het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, ontfermde hij zich over jong talent. Hij had leerlingen als Léon Orthel en Willem Pijper, van wie Lahav Shani al eerder werken programmeerde. Als dirigent introduceerde Wagenaar verschillende Mahlersymfonieën in Utrecht. Zijn internationale roem bleef beperkt, maar collega Alphons Diepenbrock rekende hem aan het begin van de vorige eeuw tot de 'tien werkelijke componisten die Europa op dit ogenblik bezit'.

Johan Wagenaar behoort tot de 'tien werkelijke componisten die Europa op dit ogenblik bezit.' - Alphons Diepenbrock

In 1906 werd Wagenaars ouverture *Cyrano de Bergerac* uitgevoerd op het belangrijke Festival voor moderne muziek in Essen, waar Mahler twee dagen later zijn *Zesde symfonie* in première zou brengen. De muziek van Wagenaar werd geprezen vanwege de briljante orkestratie en muzikale karaktertekeningen. Wat we horen is niet Cyrano's verhaal, maar het zijn zijn ridderlijke eigenschappen, in de partituur met naam genoemd, die muzikaal worden opgevoerd en tegen elkaar uitgespeeld. Wagenaars ouverture is dit seizoen tourneepertoire van Lahav Shani en het Rotterdams Philharmonisch Orkest, als exportproduct, en het werk staat op de meest recente cd van Lahav Shani en het orkest.

Johan Wagenaar

De hoogste waarheid

Muziek met een bijsluiter, een 'programma' dat uitlegt wat er in de noten wordt uitgebeeld, daar had Gustav Mahler schoon genoeg van toen hij in 1899 aan zijn *Vierde symfonie* begon. In die symfonie valt nog steeds veel buitenmuzikaals te herkennen, zoals de sleebelletjes aan het begin, de dodendans op een verstemde viool in het scherzo en de dierengeluiden in de finale, maar de delen hebben geen titels. Dat was in zijn *Derde* nog wel zo: deel 2 had Mahler 'Wat de bloemen mij vertellen' genoemd, waarna de dieren, de mens, de engelen en de liefde aan het woord kwamen.

Mahlers plan was aanvankelijk om zijn *Derde symfonie* te besluiten met het kind, als hoogste waarheid. De muziek lag al klaar, een eigen lied uit 1892, maar uiteindelijk besloot Mahler om het weg te laten en een plaats te geven in zijn volgende symfonie. In die *Vierde* zou het niet alleen de finale worden, maar ook het uitgangspunt voor het hele werk. Met haar naïeve, opgewekte en humoristische sfeer geldt de symfonie nu als een van de meest geliefde uit Mahlers oeuvre – een oeuvre waaruit Shani al vaak putte in zijn Rotterdamse jaren.

componeerhuisje van Mahler in het bos bij de villa aan de Wörthersee

Mahler beschouwde zijn nieuwe compositie als afsluiting van de tetralogie van symfonieën en als sleutel om de voorgangers te begrijpen.

Voor Mahler was in 1897 een nieuwe levensfase aangebroken toen hij benoemd werd tot chef van de Weense Hofopera, het hoogst haalbare voor hem als dirigent. Het bracht zware verantwoordelijkheden en een drukke agenda met zich mee, waardoor het componeren hoofdzakelijk beperkt bleef tot de zomer, als het operahuis gesloten was. Zo begon hij de laatste tien dagen van zijn vakantie in 1899 aan de nieuwe symfonie, die hij de zomer daarna al zou voltooien, in een nieuw huis dat hij aan de oever van de Wörthersee had laten bouwen, inclusief een componeerhuisje in het bos om ongestoord te kunnen werken. Mahler was gelukkig met zijn nieuwe compositie en beschouwde het als afsluiting van de tetralogie van symfonieën en als sleutel om de voorgangers te begrijpen.

Daar was het teleurgestelde premièrepubliek in München, dat een jaar daarvoor de indrukwekkende *Tweede* enthousiast had toegejuicht, nog niet aan toe. Smakeloos vond men het. Misschien had een triomfantelijk slot nog kunnen helpen. Maar waar de tekst rept over het ontwaken in grote vreugde laat Mahler de muziek wegsterven met de laagste klanken van de contrabas. Wel toepasselijk voor een afscheid van een dirigent die ooit met dat instrument zijn eerste orkestervaring opdeed.

Das himmlische Leben

Wir genießen die himmlischen Freuden.
D'rum tun wir das Irdische meiden.
Kein weltlich Getümmel
Hört man nicht im Himmel!
Lebt alles in sanftester Ruh'.
Wir führen ein englisches Leben,
sind dennoch ganz lustig daneben.
Wir tanzen und springen,
wir hüpfen und singen,
Sanct Peter im Himmel sieht zu.

Johannes das Lämmlein auslasset,
der Metzger Herodes drauf passet.
Wir führen ein geduldig's,
unschuldig's, geduldig's,
ein liebliches Lämmlein zu Tod!
Sanct Lucas den Ochszen tät schlachten
ohn' einig's Bedenken und Achten,
der Wein kost' kein' Heller
im himmlischen Keller,
die Englein, die backen das Brot.

Gut' Kräuter von allerhand Arten,
die wachsen im himmlischen Garten.
Gut' Spargel, Fisolen
und was wir nur wollen.
Ganze Schüsseln voll sind uns bereit.
Gut' Äpfel, gut' Birn' und gut' Trauben,
die Gärtner die alles erlauben!
Willst Rehbock, willst Hasen,
auf offener Straßen
sie laufen herbei!

Sollt' ein Fasttag etwa kommen,
alle Fische gleich mit Freuden angeschwommen!
Dort läuft schon Sanct Peter
mit Netz und mit Köder
zum himmlischen Weiher hinein.
Sanct Martha die Köchin muss sein.

Het hemelse leven

Wij smaken de hemelse vreugde,
en mijden de aardse geneugten.
Geen aardse beroering
brengt ons in vervoering;
we leven in hemelse vree.
Wij leiden een engelenleven,
toch is ook plezier ons gegeven;
we draven en springen,
we dansen en zingen,
en Petrus van boven kijkt mee.

Johannes laat 't lammetje lopen,
Herodes de slager gaat stropen.
Er wordt een geduldig,
onschuldig, geduldig,
een schattig jong schaapje gedood.
En Lucas de ossen aan 't slachten,
onfeilbaar, en zonder te wachten;
de wijn die erdoor gaat
die komt uit de voorraad
en engelen bakken het brood.

En kruiden van velerlei waarde:
het groeit in de hemelse gaarde.
Asperges en bonen,
te veel om te tonen;
de schotels zijn voor ons bereid.
En appels en peren en druiven;
en tuinders uitnodigend wuiven.
Een reerug, een haasje?
Ziedaar, op het plaatsje!
Ze roeren zich, waar je ook kijkt.

En als we het vlees moeten missen,
dan zit plots de vijver vol vissen.
Zie Petrus zich spoeden
met schepnet en roede;
hij werpt in de vijver zijn lijn.
Sint Martha zal chef-kokkin zijn.

Kein' Musik ist ja nicht auf Erden,
die uns'rer verglichen kann werden,
Elftausend Jungfrauen
zu tanzen sich trauen!
Sanct Ursula selbst dazu lacht!
Cäcilia mit ihren Verwandten
sind treffliche Hofmusikanten!
Die englischen Stimmen
ermuntern die Sinnen,
dass alles für Freuden erwacht.

uit *Des Knaben Wunderhorn* (1806-1808)
teksten verzameld door Achim von Arnim
en Clemens Brentano

Geen werelds gezang of gaudete
dat ooit zich met 't onze kan meten.
Ontelbare maagden
die dansen hier graag en
Sint Ursula lacht er zelfs bij.
Cecilia en haar verwanten
zijn heerlijke hofmuzikanten;
als engelenstemmen
de oren verwennen
is iedereen vrolijk en blij!

vertaling: Arthur Ornée

Rotterdams Philharmonisch Orkest

chef-dirigent

Lahav Shani

eredirigent

Yannick Nézet-Séguin

vaste gastdirigent

Tarmo Peltokoski

eerste viool

Vlad Stanculeasa

Quirine Scheffers

Saskia Otto

Rachel Browne

Maria Dingjan

Marie-José Schrijner

Noëmi Bodden

Petra Visser

Sophia Torrenga

Hadewijch Hofland

Annerien Stuker

Alexandra van Beveren

Marie Duquesnoy

Nicoline van Santen

Annet Verboom

Raquel Marín Garcés

tweede viool

Charlotte Potgieter

Laurens van Vliet

Elina Hirvilammi-

Staphorsius

Jun Yi Dou

Bob Bruyn

Eefje Habraken

Maija Reinikainen

Melanie Broers

Tobias Staub

Sarah Decamps

Robin Veldman

Julie Adalsteinsson

Cecilia van Berkum

Filipe Farinha

Fernandes

altviool

Anne Huser

Roman Spitzer

José Nunes

Kerstin Bonk

Janine Baller

Veronika Lénártová

Leon van den Berg

Olfje van der Klein

Jan Navarro

Jutta Demuynck

Judith Wijzenbeek

Gesine Hadulla

cello

Emanuele Silvestri

Gustaw Bafeltowski

Joanna Pachucka

Eelco Beinema

Carla Schrijner

Yi-Ting Fang

Killian White

Paul Stavridis

Eva Vegazo

Emma Warmelink

contrabas

Matthew Midgley

Ying Lai Green

Jonathan Focquaert

Arjen Leendertz

Ricardo Xambre Neto

Javi Clemen Martínez

Marta Fossas Mallorquí

Mario Fernández

fluit

Juliette Hurel

Joséphine Olech

Manon Gayet

Beatriz Da Silva Baião

hobo

Karel Schoofs

Anja van der Maten

Ron Tijnhuis

klarinet

Bruno Bonansea

Jaime Pena Martínez

Alfonso Saiz

fagot

Pieter Nuytten

Ana Genet

Alberto Martínez Ruiz

hoorn

Felipe Santos Freitas

da Silva

Richard Speetjens

Pierre Buizer

Camiel Lemmens

trompet

Adrián Martínez

Simon Wierenga

Giovanni Giardinella

trombone

Alexander Verbeek

Remko de Jager

Rommert Groenhof

tuba

Martijn van Rijswijk

pauken

Danny van de Wal

slagwerk

Ronald Ent

Martijn Boom

Jesús Iberti Rubira

Niels Verbeek

harp

Albane Baron

Uitvoerenden

Lahav Shani | dirigent

- studeerde piano aan Buchmann-Mehta School of Music in geboortestad Tel Aviv (Israël); piano/directie aan Hochschule für Musik 'Hanns Eisler' Berlijn; mentor: Daniel Barenboim
- debuteerde in 2018 bij Rotterdams Philharmonisch Orkest en werd er twee jaar later chef-dirigent; is daarnaast *music director* van Philharmonisch Orkest van Israël
- vanaf september 2026 chef-dirigent Münchner Philharmoniker
- won Gustav Mahler Dirigentenconcours in Bamberg in 2013
- werkt(e) als gastdirigent met o.a. Wiener Philharmoniker, Berliner Philharmoniker, Gewandhausorchester Leipzig, Münchner Philharmoniker, London Symphony Orchestra, Boston Symphony Orchestra, Chicago Symphony Orchestra, Philadelphia Orchestra, Koninklijk Concertgebouworkest
- trad op als pianist/dirigent met o.a. Wiener Philharmoniker, Philharmonia Orchestra en Koninklijk Concertgebouworkest, en op het Verbier Festival, Festival de Pâques Aix-en-Provence Easter en Jerusalem Chamber Music Festival
- **EERDER IN DE MATINEE** Debussy *Prélude à l'après-midi d'un faune*, Escaich *Fluitconcert*, Stravinsky *Suite De vuurvogel* (2021); Wantenaar *Meander*, Sjostakovitsj *Tweede pianoconcert*, Rachmaninov *Symfonische dansen* (2021); Widmann *Con brio*, Dvořák *Violconcert*, Brahms *Eerste symfonie* (2022); Mahler *Zesde symfonie*, Strauss-liederen (2024); Roukens *Con spirito*, Gulda *Celloconcert*, Dvořák *Negende symfonie* (2024)

Chen Reiss | sopraan

- geboren in Herzliya (Israël); studeerde piano vanaf haar vijfde en kreeg zanglessen vanaf haar veertiende jaar
- debuteerde als vast lid bij Bayerische Staatsoper München
- soleerde bij o.a. Berliner Philharmoniker, Wiener Philharmoniker, Koninklijk Concertgebouworkest, Chicago Symphony
- 2023-'24 artist in residence bij Rotterdams Philharmonisch
- operarollen bij Wiener Staatsoper, Royal Opera House Covent Garden, Teatro alla Scala, Deutsche Oper Berlin, De Nationale Opera, Wiener Festwochen, Maggio Musicale Fiorentino
- liedrecitals met pianisten Charles Spencer en Alexander Schmalcz
- doceert aan Hochschule für Musik und Theater München, masterclasses in Tel Aviv, Hamburg en Brussel; oprichter Sourire Music (coachingsprogramma jonge musici) en Holistic Voice Academy
- **EERDER IN DE MATINEE** Mahler *Vierde symfonie* (2012); Strauss-liederen (2024)

HELP MEE
EN WAARBORG HET
UNIEKE KARAKTER EN
DE **HOGE KWALITEIT**
VAN ONZE MATINEE

Uw steun is harder nodig dan ooit!
Word Vriend of Genoot. Of overweeg
de Stichting Vrienden van de Matinee
op te nemen in uw testament.

vriendenvandematinee.nl

Vrienden
van de Matinee

Uitgelicht concert

13 juni 2026, 14.15 uur | Concert i.s.m. Holland Festival

Arooj Aftab en Daniel Wohl

London Contemporary Orchestra

Robert Ames dirigent | **Arooj Aftab** zang | **Daniel Wohl** elektronica

Arooj Aftab, Pakistaanse zangeres en songwriter (Grammy Award 2022), zingt songs van haar albums *Night Reign* en *Vulture Prince*. Haar stem klinkt ook in *Tell Me Later**, een nieuw werk dat ze schreef met composer in residence Daniel Wohl: **WERELDPREMIÈRE!** Uitgevoerd door het baanbrekende London Contemporary Orchestra.

* *Tell Me Later* is gecomponeerd in opdracht van NTR ZaterdagMatinee en Holland Festival, mede mogelijk gemaakt door de Vrienden van de Matinee.

1 juni start verkoop losse kaarten
26|27. Alle informatie op website
van de Vrienden van de Matinee:

Programmering en productie NTR ZaterdagMatinee

ARTISTIEK PROGRAMMEUR Frank Veenstra | CASTING CONSULTANT Christian Carlstedt
PRESENTATIE NTR ZATERDAGMATINEE, NPO KLASSIEK Hans Haffmans
PRODUCTIE Zane Gerenberga, Dominique Slegers, Anita Wijnen
MARKETING & COMMUNICATIE Jorieke de Fretes, Renske Homans, Mary Fan Zandkamp
REDACTIE/VORMGEVING PROGRAMMABOEKJES, INTERNET Onno Schoonderwoerd
RADIOREDACTIE Myrthe van Dijk | HOOFDREDACTIE NTR KLASSIEK Makira Mual
FINANCIËLE ADMINISTRATIE NTR en Stichting Omroep Muziek

Colofon

UITGAVE NTR Klassiek | TEKST Eelco Beinema | REDACTIE/VORMGEVING Philip Leussink
FOTOGRAFIE Marco Borggreve, Paul Marc Mitchell, Marion Schönenberger
ART DIRECTION Norbert Croonenberg | DRUK Ten Herkel Grafisch Compleet
© 2026 NTR ZaterdagMatinee, Hilversum